

[Aksel Larsen.]

noget i vejen for det. Den højtærede udenrigsminister har herom den 28. september i år sagt følgende:

„På linje med præsident Kennedys udtalelse fra denne talerstol deler vi troen på muligheden for en fredelig overenskomst, som beskytter Vestberlins frihed og de allieredes tilstedeværelse og ret til adgang samtidig med, at andres historiske og legitime interesser i at bevare Europas sikkerhed anerkendes.“

Derpå kommer et afsnit om, at hvis man kunne flytte et af FN's organer til Berlin, ville det være ganske gavnligt.

Ja, det er, hvad der er sagt. Heroverfor vil jeg gøre opmærksom på, at jeg flere gange har sagt til den højtærede udenrigsminister — og det ved det ærede medlem hr. Per Hækkerup, for han har hørt på det — at Berlinkonflikten ikke er en konflikt om Berlin, men en konflikt om grænsedragningerne i efterkrigstidens Centraleuropa; det er spørgsmålet om Oder-Neissegrensens, det er spørgsmålet om faktisk anerkendelse eller ikke faktisk anerkendelse af den faktiske eksistens af den østtyske stat. Hvis man ville gå til forhandling på grundlag af en anerkendelse af disse faktisk bestående tilstande, således at revanche- og grænserumlerierne i Vesttyskland kunne holde op, er jeg aldeles sikker på, at man kunne få en absolut tilfredsstillende ordning, hvad Berlin — eller Vestberlin — angår. Men herom siger den højtærede udenrigsminister ingenting. Han siger, at det kun drejer sig om forbindelserne til Vestberlin og vestberlinernes frihed. Det, jeg bebrejder regeringen, er, at den stadig væk udtaler sig om dette i stedet for at udtale sig om det, der er det virkelig afgørende, nemlig grænsedragningerne i Europa. Her synes jeg den høje regering godt kunne have sagt tydeligt — for min skyld gerne fortroligt ad diplomatisk vej — til sine allierede i vesten; nu kommer De til at anerkende realiteterne, som de er, for der findes kun ét alternativ til erkendelse af disse realiteter, og det hedder krig.

Det ærede medlem hr. Per Hækkerup konstaterede, at jeg ikke talte om atomforsøgene, og det ærede medlem var så straks fuldstændig klar over, at jeg absolut

ikke var ængstelig i anledning af de sovjetiske atomforsøg — det var noget helt andet, dengang det var amerikanerne, der lavede atomforsøg. Se, nu husker det ærede medlem hr. Per Hækkerup jo dårligt — det kan jeg ikke bebrejde ham, for det er sådan en art egenskab, han ikke selv er skyld i. I alle de taler om faren ved atomforsøg, jeg har holdt i tinget, har jeg ikke gjort forskel på, hvem der lavede atomforsøg, men kun talt om faren for menneskeheden ved disse atomforsøg. Jeg må også minde om — det skulle være unødvendigt, men jeg må gøre det lidt udførligt, for at vi kan slippe for den slags debatter en anden gang — at i maj 1957 skrev jeg, hvad det ærede medlem hr. Per Hækkerup udmærket ved, en artikel, som jeg forsøgte at få optaget i Land og Folk, med en opfordring til Sovjetunionen om at standse sine atomforsøg, uanset om England og USA standse deres. Den blev nægtet optagelse; men sådan var mit synspunkt altså dengang, for jeg mente, at nogen måtte gå i spidsen, og jeg syntes, at jeg som kommunistisk partiformand passende kunne opfordre Sovjetregeringen til at gå i spidsen.

Jeg erkender, at jeg ikke talte om det i går, fordi jeg fandt, at jeg måtte begrænse min tale, og fordi jeg har udtalt mig så tydeligt om den sag tidligere. Med den højtærede formands tilladelse vil jeg gerne citere, hvad jeg den 2. september i år sagde på hovedbestyrelsesmødet i socialistisk folkeparti. Det blev offentliggjort i vort ugeblad SF og for øvrigt oplæst i fuld ordlyd i radioavisen om aftenen den 2. september, ligesom det blev udsendt gennem Ritzau:

„Nu er imidlertid spændingen på ny forøget og næsten til eksplosionspunktet ved Sovjetregeringens genoptagelse af forsøgssprængningerne med kernevåben. Det er det alvorligste budskab, verden har modtaget i mange år.

Den ordrige og mangfoldige begrundelse, Sovjetregeringen har givet for sin beslutning, kan ikke overbevise om det rigtige, det forsvarlige eller det nødtvungne i på ny at lade paddehatteskyerne stige op i atmosfæren. Intet kan retfærdiggøre dette . . .

Men en ny krig hindres ikke ved genoptagelse af atomforsøgene. De forøger